

УДК 378.14

Ілона Бацуровська, доктор педагогічних наук,
доцент,
Миколаївський національний аграрний
університет,
м. Миколаїв, Україна

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД В ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРІВ З ЕЛЕКТРИЧНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ В УМОВАХ МАСОВИХ ВІДКРИТИХ ДИСТАНЦІЙНИХ КУРСІВ В АГРАРНИХ УНІВЕРСИТЕТАХ

Анотація. У статті описано компетентнісний підхід в підготовці магістрів з електричної інженерії в умовах масових відкритих дистанційних курсів в аграрних університетах. Компетентність магістра з електричної інженерії можна трактувати як підготовленість і здатність суб'єкта праці до виконання завдань і обов'язків на займаній посаді, а також як ставлення до успішної професійної діяльності, усвідомлення її значення і певних специфічних задач в сукупності з усіма знаннями і навичками, які використовуються при її здійсненні. Зазначено, що компетентність в області науки можна трактувати як інтеграцію накопиченого досвіду й отриманих знань, що дозволяють людині швидко вирішувати поставлені завдання у дослідницькій та науковій діяльності.

Реалізація компетентнісного підходу в підготовці магістрів з електричної інженерії буде успішною за умови забезпечення усіх складників навчального процесу: чіткого визначення цілей навчання, добору відповідного змісту навчання, оновлення навчально-методичного забезпечення, добору ефективних методів, прийомів навчання і форм організації професійної діяльності, відповідної професійної підготовки.

Ключові слова: компетентнісний підхід, підготовка магістрів з електричної інженерії, аграрні університети

Abstract. The article describes the competency-based approach in the preparation of masters in electrical engineering in the conditions of mass open online courses in agricultural universities. Competence of a master's degree in electrical engineering can be interpreted as the preparation and ability of the subject of work to perform tasks and duties in the position held, as well as an attitude towards successful professional activity, awareness of its importance and certain specific tasks in combination with all knowledge and skills, which are used in its implementation. It is noted that competence in the field of science can be interpreted as the integration of accumulated experience and acquired knowledge, which allows a person to quickly solve tasks in research and scientific activities.

The implementation of the competence approach in the training of masters in electrical engineering will be successful provided that all components of the

educational process are ensured: a clear definition of the goals of education, selection of the appropriate content of education, updating of educational and methodological support, selection of effective methods, methods of education and forms of organization of professional activity, appropriate professional preparation

Keywords: competency-based approach, training of masters in electrical engineering, agricultural universities.

Новітня філософія освіти спрямовує навчально-виховний процес магістеріуму в аграрному університеті на формування сучасних професійних компетентностей особистості, розкриття потенційних можливостей і здібностей магістрантів, забезпечення оптимальних умов для їх життєвої самореалізації.

У своїх працях закордонні вчені К. Крістенсен [1] і Д. Корнер [2] зазначають, що компетентність характеризує суб'єкта діяльності й означає володіння відповідними знаннями та здібностями, які дозволяють людині обгрунтовано судити про певну сферу діяльності й ефективно в ній діяти.

Погоджуючись із думкою вітчизняних учених, зокрема В.Г. Кременя [3], І.І. Драча [4], зазначимо, що компетентність, яка спрямована на професійну діяльність, є здатністю застосовувати свої знання та вміння в науковій і дослідницькій практиці, використовуючи усі свої розумові, психологічні й навіть фізичні можливості. У своїй монографії О.А. Дубасенюк [5] зазначає, що компетентність є властивістю особистості, яка забезпечує високий рівень саморозвитку та наукового самовдосконалення. Професійна компетентність магістра з електричної інженерії є властивістю його особистості, яка забезпечує високий рівень саморозвитку та наукового самовдосконалення в науці й освіті.

Компетентність магістра з електричної інженерії можна трактувати як підготовленість і здатність суб'єкта праці до виконання завдань і обов'язків на займаній посаді, а також як ставлення до успішної професійної діяльності, усвідомлення її значення і певних специфічних задач в сукупності з усіма

знаннями і навичками, які використовуються при її здійсненні. Компетентність в області науки можна трактувати як інтеграцію накопиченого досвіду й отриманих знань, які дозволяють людині швидко вирішувати поставлені завдання у дослідницькій та науковій діяльності.

Поняття «компетентнісний підхід» можна розуміти як спрямованість освітнього процесу на формування та розвиток ключових і предметних компетентностей особистості. Компетентнісний підхід скеровує освітньо-науковий процес на формування певного набору компетентностей, якими мають оволодіти магістранти з електричної інженерії під час навчання в магістратурі. При цьому традиційна система освіти акцентувала основні зусилля на набутті знань, умінь і навичок, що догматично абсолютизувало знання і сформувало знаннєвий підхід до професійної підготовки магістрів з електричної інженерії.

Базуючись на позиціях законодавства про інтелектуальну діяльність [6] та відповідно до Концепції організації підготовки магістрів [7], компетентнісний підхід ставить на перше місце не поінформованість магістра, а вміння розв'язувати наукові проблеми, які виникають у пізнавальній, технологічній і освітній діяльності, у сферах етичних, соціальних, правових, професійних, особистих взаємовідносин. З огляду на це зазначений підхід передбачає такий вид змісту освіти, який не зводиться до знаннєво-орієнтованого компоненту, а передбачає цілісний обмін досвідом вирішення професійних проблем, виконання ключових функцій, соціальних ролей, компетенцій.

Реалізація компетентнісного підходу здійснюватиметься за рахунок оновлення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу магістрантів з електричної інженерії, тобто створення сучасного електронного контенту, єдиної системи освітнього процесу, наукової діяльності та обміну досвідом на світовому рівні. Важливим фактором щодо

реалізації зазначеного підходу за рахунок оновлення навчально-методичного забезпечення є функції, які виконують сучасні комп'ютерно-планшетні засоби [8].

Компетентнісний підхід в професійній підготовці магістрів з електричної інженерії в умовах масових відкритих дистанційних курсів в аграрних університетах реалізується за рахунок сучасних навчальних засобів, які виконують інформаційну, мотиваційну і розвивальну функції. Реалізація компетентнісного підходу в підготовці магістрів з електричної інженерії буде успішною за умови забезпечення усіх складників навчального процесу: чіткого визначення цілей навчання, добору відповідного змісту навчання, оновлення навчально-методичного забезпечення, добору ефективних методів, прийомів навчання і форм організації професійної діяльності, відповідної професійної підготовки.

Отже, компетентнісний підхід в підготовці магістрів з електричної інженерії в умовах масових відкритих дистанційних курсів в аграрних університетах зміщує акценти з процесу накопичення нормативно визначених знань, умінь і навичок до площини формування й розвитку здатності практично діяти в області науки і творчо застосовувати набутий освітній досвід у різних ситуаціях.

Змінюється й модель поведінки майбутнього магістра з електричної інженерії – від пасивного засвоєння знань до дослідницько-активної, самостійної та самоосвітньої діяльності. Процес учіння наповнюється розвивальною функцією, яка стає інтегрованою характеристикою навчання. Така характеристика має сформуватися у процесі навчання і включати знання, вміння, навички, ставлення, досвід діяльності й поведінкові моделі особистості.

Список використаних джерел

1. Christensen C. 2003. The innovator's solution: creating and sustaining successful growth. Harvard Business Press
2. Cormier Dave. The CCK08: MOOC – Connectivism course, 1/4 way. URL: <http://davecormier.com/edblogger/2008/10/02/the-cck08-mooc-connectivismcourse-14-way> [Last accessed: 02.10.21].
3. Вища освіта України і Болонський процес : навчальний посібник / Степко М.Ф., Болюбаш Я.Я., Шинкарук В.Д. та інші; за ред. В.Г. Кременя. Київ : Освіта, 2004. С. 144.
4. Драч І.І. Компетентнісний підхід як ключовий методологічний інструмент підготовки майбутніх викладачів вищої школи. Теорія та методика управління освітою : електронне наукове фахове видання / гол. ред. В.В. Олійник; ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» АПН України. 2011. № 7. URL: <http://tme.umo.edu.ua/> [дата звернення: 11.05.21].
5. Дубасенюк О.А. Професійна педагогічна освіта: компетентнісний підхід : [монографія]. Житомир : Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка. С. 302
6. Законодавство про інтелектуальну діяльність : збірник нормативних актів. 2000. Київ : Юрінком Інтер.
7. Про Концепцію організації підготовки магістрів в Україні : наказ МОН № 99 від 10.02.2010. URL: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/7094/ [дата звернення: 29.01.2016]
8. Batsurovska I. V. Technological model of training of Masters in Electrical Engineering to electrical installation and commissioning. Journal of Physics: Conference Series. ICon-MaSTEd 2021. IOP Publishing. 1946 (2021) 012015. doi:10.1088/1742-6596/1946/1/012015